

Anna Manel·la: des de l'11 de desembre de 2019, desconsol

Text > SEBASTIÀ GODAY CUIXART

Vaig conèixer Anna Manel·la i Llinàs (Olot, 1950) un dia de final d'estiu a la Casa de Cultura de Girona, segons abans de tancar el termini de recollida de peces per a la Segona Mostra d'Art de Girona, l'any 1986, que organitzava la Diputació. Va ser un moment màgic, perquè vàrem poder parlar, no gaires minuts, sobre el tragí de sentiments que em produïen les seves propostes de pintura de format considerable (162 × 130 cm), uns dibuixos enormes fets a llapis, en els

quals diversos personatges anònims, gairebé adotzenats, probablement treballadors, situats capcots damunt una perspectiva geogràfica plana, ampla i incipient o en arquitectures classicitzants, com de plató gegant, estaven envaïts per una atmosfera lenta, llanguida, sovint en grisos blavosos (o són blaus grisosos?) i aquarel·lats, gairebé amb un retrogust de cartró. Uns aires, uns colors, uns personatges, en definitiva, una obra que treballava en dues direccions: des del quadre a l'espectador, en què és indispensable la mà d'Anna, i des de l'espectador irradiant cap als seus contorns sentimentals: parella, amics, fills, i fins a l'infinit.

Anna, però, sovint havia de marxar cap a casa: les nenes l'esperaven, com més endavant l'esperarien els nets, com de tant en tant l'esperaven els artistes d'Olot per fer una *performance* o, més rarament, els amics per anar a menjar al restaurantet veí de casa seva, potser a Can Guix de tota la vida.

Intensitat i satisfacció

Amb els anys ens vàrem veure moltíssimes vegades: trobades amb artistes gironins i italians a pobles del Laci i de la Garrotxa, unes trobades que varen generar fruits abundantíssims tant en l'aspecte artístic com en el de l'amistat, perquè Anna Manel·la, en aquests moments creatius, havia d'abandonar la seva proverbial lentitud creadora per una altra velocitat més intensa

«Res no et serà pres:
vindrà tan sols
l'instant d'obrir
dòcilment la mà
i alliberar
la memòria de l'aigua
perquè es retrobi aigua
d'alta mar.»

MARIA MERCÈ MARÇAL

però igualment satisfactòria que va començar a assajar en les escultures, l'art en tres dimensions, en les quals s'acomplien, sense remissió, els set capítols que Antoni Puigverd va escriure en el catàleg de la seva exposició de 1997 a la Galeria Arcadi Calzada d'Olot: fragilitat, soledat, infància, tristesa, sinceritat, memòria, silenci i indiferència. Els seus dibuixos sobre papers d'estrassa evolucionaven cap a l'escultura, en direcció cap a criatures que, probablement, podrien haver estat autoretrats; algunes, fetes en bronze, ens acompanyaran per sempre més mentre passegem per Olot, Santa Pau, Cervaro o Salt; d'altres seran presents a les cases particulars dels clients.

Manel·la va col·laborar amb entusiasme en totes les iniciatives artístiques que des d'Olot podien contribuir a ventilar o airejar el malentès de l'Escola d'Olot com a paradigma infinit del paisatgisme de menjador burgès amb els seus clàssics intocables i les dotzenes i dotzenes d'epígons; Anna no solemnitzava el paisatge garrotxí (magnífic), ans percutia, sola o amb grup, tota mena de sentiments aspres

>> Anna Manel·la, el febrer del 2011.

(Foto: SEBASTIÀ GODAY)

>> L'artista, el juny del 1992, explicant a Josep Arnau, president de la Diputació, l'escultura pública a Cervaro (Laci). (Foto: SEBASTIÀ GODAY)

i feixucs que limitaven tant criatures com col·lectius de treballadors. Anna mai va ser una artista sentimentaloides, ni una protectora de l'ésser en formació, dels nens; Anna va ser (i serà) una artista política que vetllava perquè la seva obra fos vista com un despertador de valors personals però necessaris, un amplificador dels que no tenen lleres per on fer córrer les seves angúnies. Anna estimava.

La seva malaltia va ser cruel i lenta. En el comiat al cementiri d'Olot, les filles i els nets d'Anna varen acomodar una de les seves estimades escultures de criatures a mig fer, de massilla de ciment blanca, damunt el taüt de fusta exempt de decoració. Va ser un moment essencial per a la família, els amics i els coneguts: aquelles figures de massilla de ciment, de bronze, de resina epoxi, són la seva ànima, el seu pensament, són ella.

És desolador saber-nos orfes d'Anna Manel·la. Consterna haver d'acotar, ja, en una alfa i una omega, tota una producció artística. Commou certificar i assumir el buit que deixa la seva absència. Enerva no poder tenir, ja, cap més contacte per demanar-li qualsevol suport per una causa, una lluita, justa.

Aombra no poder anar a menjar al petit restaurant del costat de casa seva abans que arribin els nets d'escola. El seu amor desbordant ja és viu en la seva obra.

>> *Sense lluna*, 1993, Olot. (Foto: QUIM ROCA MALLARACH)